

Наталія Іваськів

студентка напряму підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій»,

освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Кушнірук Т.М**

к.с.-г.н., асистент кафедри геодезії та землеустрою,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ПРИ СТВОРЕННІ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Найближчим часом Верховна Рада України розглядатиме у другому читанні законопроект 4355, мета якого – перезавантажити систему земельних відносини згідно принципів реформи децентралізації, яку ми сьогодні впроваджуємо. Реальна децентралізація передбачає передачу об'єднаним територіальним громадам (ОТГ) повноважень та дієвих механізмів. Насамперед адміністративних, ресурсних та фінансових. Тільки так люди відчують переваги реформи місцевого самоврядування. І саме це стимулює громади до об'єднання.

Прийнятий у квітні в першому читанні законопроект 4355 щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з управління земельними ресурсами, якраз надає громадам такі механізми. Це – основа глибокої земельної децентралізації, що посилить роль і вплив об'єднаних громад [1; 6].

Документ пропонує передати у комунальну власність ОТГ землі сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів в якості делегованих повноважень (крім земель оборони, земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення й інших, які мають важливе значення для держави). Це дасть органам місцевого самоврядування реальні повноваження управляти земельним фондом об'єднаної громади. Так

можна збільшити дохідну частину місцевих бюджетів. І спрямувати додаткові кошти для соціально-економічного розвитку територій.

Вирішення питання належності земель за межами населених пунктів – ключовий стимул до об'єднання громад. Люди очікують цього вже два роки. Адже це – важливий ресурс інвестицій і загалом соціально-економічного розвитку громад [6].

Вирішуючи порушене питання, необхідно врахувати низку ризиків, які із часом можуть стати протиріччями. Ключове з них – у тому, щозаконнадаватиме право розпоряджатися згаданою землею як об'єднаним територіальним громадам, так і традиційним органам місцевого самоврядування. Однак ідеологія децентралізації, зокрема земельної, спрямована на стимулювання її розвиток в Україні саме об'єднаних територіальних громад. Сьогодні таких громад налічується 172. Це перші лідери змін. Відтак, поки решта місцевого самоврядування в Україні лишається у статусі сільських, селищних та міських рад. Але за коротким часом діюча система місцевого самоврядування буде змінена об'єднаними територіальними громадами, я переконаний в цьому [3; 4].

Мусимо усі разом – і влада, й інститути громадянського суспільства продемонструвати людям, що такий потужний інструмент розвитку, як земля, ефективніше працюватиме саме в умовах ОТГ. Причому отримати такі повноваження мають лише спроможні територіальні громади та органи самоврядування, які зможуть кваліфіковано забезпечити реалізацію покладених на них функцій [2].

Алгоритм розвитку громад дозволяє використати землю із максимальною користю для людей. Люди спочатку об'єднуються у територіальну громаду, потім створюють виконком, далі розробляють Стратегію розвитку своєї громади, інфраструктурні проекти тощо. У таких умовах передана їм земля реально працюватиме в інтересах громади, зокрема за рахунок бюджетних

надходжень від оренди. Вона стане стартовим капіталом для розвитку громад, а не безнадійним тягарем [5].

Об'єднаній територіальній громаді, із стратегією розвитку та перспективними проектами, буде значно простіше залучати інвестиції. Важливо, що ОТГ є природним запобіжником від корупції та зловживань. Адже її представники, зокрема фермери (в Україні, до речі близько 39 тис фермерських господарств), зацікавлені у прозорості земельних механізмів та рішень на території громади, де вони працюють [4; 5].

Відтак, мусимо створити ресурсну базу розвитку ОТГ, щоб нові органи самоврядування, отримавши повноту влади, уникли управлінського вакууму і кваліфіковано забезпечили свої розпорядчі функції. Важливо, аби ці чинники народні депутати врахували у парламенті напередодні прийняття закону про земельну децентралізацію у другому читанні. І тоді українська земля, нарешті, працюватиме на селянина і загалом – на Україну.

Перелік використаних джерел

1. Земельний кодекс України: коментар / за ред. А.П. Гетьмана, М.В. Шульги. – Х.: Одіссей, 2002. – 645 с.
2. Базова основа земельного кадастру. –[Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://kadastrua.ru/>.
3. Володій М.О. Основи земельного кадастру: Навч. Посібник / М.О. Володій. – Київ, 2000 р.
4. Мартин А.Г. Сучасна класифікація земельних ділянок за цільовим призначенням. Землеустрій і кадастр. Київ, 2008 р.
5. Паньків З.П. Земельні ресурси: Навч. посібник / З.П. Паньків. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 272 с.
6. Ступень М.Г. Теоретичні основи державного земельного кадастру / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін. – Львів: «Новий Світ – 2000».